

Oslo kommune
Byrådsavdeling for kultur og utdanning

Det Kongelige Kunnskapsdepartement
postmottak@kd.dep.no

Dato: 21.07.2010

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

201001924-17

Bente Borgen Wold, 23.46.16.03

323

**OSLO KOMMUNENS HØRINGSUTTAELSE - NYTT FINANSIERINGSSYSTEM
FOR IKKE-KOMMUNALE BARNEHAGER I EN RAMMEFINANSIERT SEKTOR**

Det vises til departementets høringsbrev av 19.04.2010.

Oslo kommunes høringsuttalelse ble behandlet i byrådet den 24.06. 2010 sak nr. 1070 og hvor følgende ble vedtatt:

»

1. Finansiering av barnehagesektoren

I barnehageforliket inngått på Stortinget i 2003 var det en forutsetning at kommunens utgifter til barnehager skulle holdes på samme nivå som før. Maksimalpris for foreldrebetaling, likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager og nye barnehageplasser for å oppnå full barnehagedekning skulle fullfinansieres av statlige øremerkede midler. Oslo kommunes netto driftsutgifter til barnehagesektoren har i følge Kostra økt med nærmere 640 mill siden barnehageforliket ble inngått. Kommunenes sentralforbund (KS) har vist at sektoren er betydelig underfinansiert også på landsbasis.

Oslo kommune forutsetter at sektoren er fullfinansiert når rammefinansiering blir innført. Midler som tilsvarende dagens underfinansiering må tilføres de øremerkede tilskuddene som skal innlemmes i inntektssystemet.

Når minimumsforpliktelsen for tilskudd økes opp mot 100 %, forutsetter kommunen at dette er fullfinansiert fra statens side.

Departementet foreslår at ikke-kommunale barnehager med særskilt høye kapitalkostnader kan få et ekstra tilskudd. Kan formuleringen gjør at omleggingen ikke er uten økonomiske konsekvenser. Dersom noen barnehager får over det som er gjennomsnittet (over 100 %), vil det kreve at noen får under gjennomsnittet dersom ordningen ikke skal føre til høyere utgifter totalt sett for kommunen. Som følge av at noen barnehager har mulighet til å få tilskudd som er høyere enn gjennomsnittet bør rammen som skal fordeles til kommunene økes. I tillegg vil det

kreve økt administrativ innsats av kommunen for å vurdere om *kan* formuleringen vil kunne gjøres gjeldende i den enkelte barnehage.

Departementet skriver i sitt høringsnotat at midler som de statlige helseforetakene bruker til drift av barnehager (sykehusbarnehager), inngår i forskriftens definisjon av offentlige tilskudd. Videre skrives det at kommunen kan redusere det kommunale tilskuddet tilsvarende det helseforetaket brukte på sykehusbarnehager i 2003. For å redusere helseforetakenes utgifter til barnehager har Ullevål Universitetssykehus, Aker Universitetssykehus og Rikshospitalet satt ut driften av sine barnehager til private aktører. Barnehagene har den samme opptakskretsen og de samme opptakskriteriene som tidligere og fungerer fortsatt som sykehusbarnehager, men siden det er andre aktører som eier driften av barnehagene har ikke kommunen lenger mulighet til å redusere tilskuddet med det helseforetakene brukte på barnehagene i 2003. Utgiftene til barnehagene som tidligere lå på de statlige helseforetakene er veltet over på kommunen uten at kommunen er kompensert for dette. For Oslo har det årlige kommunale tilskuddet til sykehusbarnehagene økt med ca 26 mill som følge av at barnehagene har skiftet driftere.

Ved sykehusreformen ble det overført midler fra Oslo kommune til sykehusforetakene tilsvarende det som ble brukt på sykehusbarnehagene før 2002. Den gangen mistet vi altså både oppgaven og pengene. Nå får kommunen oppgaven tilbake uten finansiering, og sykehusforetakene kan benytte midlene til andre oppgaver. Sett fra kommunens side oppleves dette urettferdig.

2. Åpning for å stille vilkår for kommunalt tilskudd

I dag er det gitt lite rom for kommunen til å sette vilkår knyttet til barnehagedriften for å motta kommunalt tilskudd. Når kommunen nå får et helhetlig ansvar for barnehagesektoren blir det viktig at kommunen gis større handlefrihet når det skal settes vilkår for barnehagedrift. Siden det er kommunen som er ansvarlig for å oppfylle lovfestet rett til barnehageplass, forutsettes det at kommunen kan sette vilkår om opptakskrets og opptakskriterier, eksempelvis bør kommunene kunne stille som vilkår at barnehagens opptakskrets er kommunen og at barn med lovfestet rett prioriteres i hovedopptaket.

3. Forslag til ny § 14 i barnehageloven - regulering av uttak av verdier

Ikke-kommunale barnehager er en viktig del av barnehagetilbudet i Oslo kommune. For kommunen er det av avgjørende betydning at forholdene for privat drift og etablering av nye ikke-kommunale barnehager er godt tilrettelagt. Oslo kommune mener derfor at det må være et rom for avkastning på egenkapitalen som de private aktørene bidrar med for å etablere og drifte barnehager. Samtidig er det i kommunens interesse at det kommunale tilskuddet som skal ytes til ikke-kommunale barnehager kommer barnehagebarna til gode, og at vesentlige deler av tilskuddet ikke tas ut som utbytte.

Oslo kommune mener at dette kan ivaretas på bedre måter enn å lovregulere uttaket av verdier. I tillegg vil ordningen slik den er presentert i departementets høringsnotat kreve økt administrasjon i kommunene, særlig på grunn av et omfattende dokumentasjonskrav.

Inntekter og utgifter for ikke-kommunale barnehager er i stor grad regulert gjennom forskriftene om økonomisk likeverdig behandling, maksimal oppholdsbetaling, bemannings- og arealnormer osv. Samtidig vil bedre barnehagedekning i kommunene føre til større konkurranse og krav til kvalitet som begrenser mulighetene for å ta ut urimelig utbytte.

I Ot.prp nr. 57 foreslo regjeringen selv at det ikke skulle foretas noen konkret vurdering eller kontroll med støtten til og hvor mye støtte den enkelte barnehage hadde behov for. Dette hadde bakgrunn i at finansieringsnivået skulle fastsettes av staten og ikke på bakgrunn av kostnadene i de ikke-kommunale barnehagene og under forutsetning av at aktuelle momenter i EØS-reglementet var på plass.

Viktige momenter fra EØS-reglementet:

- Tilskuddet må brukes i samsvar med formålet, det vil si komme barna til gode
- Det må ikke skje en overkompensasjon
- Eierne kan dog ha en rimelig fortjeneste uten at det regnes for overkompensasjon
- Det skal ikke være en kryssubsidiering, det vil si at støtte til barnehagedrift skal ikke benyttes til annen virksomhet mottageren skulle drive med
- Konsekvensen av at EØS-reglementet ikke overholdes er at støtte pluss renter skal tilbakebetales

For å sikre at EØS-regelverket overholdes bør Kunnskapsdepartementet utarbeide veiledningsmateriell for kommunene. I Ot. prp. nr. 57 skriver Kunnskapsdepartementet at de vil vurdere å utarbeide veiledningsmateriell for overholdelse av EØS-reglene.

På bakgrunn av regelverket som allerede ligger som en premiss og under forutsetning av at det i større grad enn i dag åpnes for å sette vilkår til barnehagedriften, mener Oslo kommune at kommunene bør kunne stå fritt i valg av metode for å begrense urimelig høyt utbytte/uttak av verdier og at det ikke er behov for en egen paragraf i barnehageloven for å begrense dette.

4. Barnehager med særskilt høye kostnader

Oslo kommune støtter forslaget om at kommunale barnehager med særskilt høyt kostnadsnivå kan holdes utenom beregningsgrunnlaget. Eksempler på barnehager som bør kunne holdes utenom er barnehager i midlertidige lokaler, spesialbarnehager, barnehager som starter opp eller har store endringer i løpet av året og barnehager med særskilt høye kapitalkostnader på grunn av dyre og krevende tomter/eiendommer. Et alternativ til å åpne for at barnehager med høye tomtekostnader kan holdes utenfor beregningsgrunnlaget, er å ta høyde for særskilte utgifter for kommuner med knapphet på arealer i den statlige finansieringen av hele sektoren (rammefinansieringen).

I Oslo er det i stor utstrekning kommunen som har etablert barnehager i de delene av byen der det er arealknapphet og ofte kostbare og krevende tomter å etablere barnehage på. Det fører til at det er gjennomsnittlig høyere kapitalkostnader i de nyetablerte kommunale barnehagene enn det er i de nye ikke-kommunale. I den forbindelse vises det til Ot. prp. nr. 52 Om lovfestet rett til barnehageplass der det står at *Barnehageplassen må være tilgjengelig for foreldre og foresatte. Tilbudet skal ligge i en slik avstand fra barnets bosted at det er mulig for familien å benytte seg av tilbudet.* Formuleringen innebærer at kommunen må etablere barnehager der etterspørselen er. I mange tilfeller er det få alternative tomter for etablering og kommunen er tvunget til å bygge ut selv om tomtens pris er høy og beskaffenheten ikke er optimal.

Oslo kommune etterspør en klarere definering av hva som menes med barnehagens basisvirksomhet. Defineringen bør ta utgangspunkt i barnehageloven og rammeplanen for barnehager. Defineringen bør også samsvare med forskriften for oppholdsbetaling i barnehagene. Forskriften gir åpning for høyere oppholdsbetaling dersom barnehagen på grunn av maksimalgrensen må redusere kvaliteten på tilbudet betydelig. I praksis har dette resultert i

at private barnehager som tilbyr spesielle aktiviteter, utvidede åpningstider eller lignende har tatt høyere oppholdsbetaling enn maksimalgrensen. Siden denne typen utvidet tilbud blir finansiert av høyere oppholdsbetaling bør ikke kostnader knyttet til dette inngå i defineringen av basistilbudet og i beregningen av tilskuddsatsene.

5. Syn på enkelhet og korrekthet i ny modell

I utarbeidelse av ny modell vil det være en avveining mellom enkelhet på den ene siden og treffsikkerhet på den andre. Oslo kommune støtter departementets vurdering hvor det legges stor vekt på enkelhet når ny modell skal utarbeides. En forenkling vil bidra til å gjøre tilskuddsutmålingen lettere forståelig for ikke-kommunale barnehager og gjøre saksbehandlingen enklere i kommunene.

Byrådet mener flere elementer bidrar til en forenkling av tilskuddsmodellen sammenlignet med dagens modell. Dette gjelder særlig at det benyttes budsjetterte kostnader og at det kun er krav om ett telletidspunkt i løpet av året. Oslo kommune mener modellen skal legge opp til kun én sats for familiebarnehager og én sats for åpne barnehager, og ikke egne satser for drift og kapital for denne type barnehager. Dette vil være en ytterligere forenkling.

6. Barnehageplass til barn bosatt i andre kommuner

Ikke-kommunale aktører i Oslo har et stort antall barn med bostedsadresse i omkringingkommuner i sine barnehager. Departementet viser i sitt høringsnotat til at det må utarbeides interkommunale løsninger for finansiering av plasser som blir besatt av barn fra andre kommuner. I praksis kan dette vise seg å være vanskelig i de tilfellene der bostedskommunen kan tilby plass til de som søker plass utenfor kommunen. Oslo kommune ber departementet om å innarbeide i forskriften at kommuner som tilbyr plass til barn med bostedsadresse utenfor kommunen, kan kreve at plassene blir finansiert av bostedskommunen.

7. Sats for tilskudd til kapitalutgifter

Departementet ber om kommunens syn på om alle kommuner som har egne barnehager skal pålegges å beregne kapitalkostnader i kommunale barnehager eller om de bør kunne velge å benytte seg av nasjonale gjennomsnittssatser. Det bes videre om kommunens syn på forslag til hvordan satser for tilskudd til kapitalutgifter skal beregnes.

Oslo kommune mener at kommunen bør kunne velge om den vil benytte egne beregnede satser eller nasjonale gjennomsnittssatser.

Kapitalkostnadene er først og fremst knyttet til barnehagearealene. Kommunen mener derfor at kapitaltilskuddet i større grad enn det som er foreslått knyttes opp til barnehagens arealer og ikke til antall barn som har plass i barnehagen. Dersom det skal være en sats pr. barn bør barn over og under tre år vektas ulikt da de beslaglegger ulikt areal pr barn.

I beregningen av tilskudd til kapitalutgifter inngår tomtekostnader. Oslo kommune har inngått avtaler med private aktører om feste av barnehagetomter med lav festeavgift. Det må da være festeavgiften som skal gjelde og ikke markedspris. Departementet må presisere i forskriften at det må bli tatt hensyn til avtaler om lavere tomteutgifter enn det markedspris tilsier når det skal utmåles tilskudd til å dekke kapitalutgifter.

8. Påslag for administrasjonskostnader i ikke-kommunale barnehager

Departementet foreslår et påslag på tilskuddet til drift av ikke-kommunale barnehager som skal dekke administrasjonskostnader. Det er foreslått at påslaget skal være på 4 %. Forslaget på 4 % bygger på en kostnadsanalyse utført av Telemarksforskning på oppdrag fra kunnskapsdepartementet. For Oslo er administrasjonskostnadene beregnet å være lavere enn 4 %, og dette underbygges også i rapporten fra Telemarksforskning, der det fremkommer at storbyene generelt har lavere administrasjonskostnader pr. barnehageplass.

Oslo kommune mener at kommunene selv bør kunne velge om den skal benytte seg av en nasjonal prosentsats eller om den skal beregne administrasjonskostnadene i egen kommune og benytte dette som påslaget på driftstilskuddssatsen.

9. Antall telletidspunkter

Departementet ber om kommunens vurdering av om antall telletidspunkter i løpet av året, utover tellingen pr. 15.12., bør reguleres i forskriften. Hvorvidt det skal være tellinger utover det som ligger i departementets forslag mener Oslo kommune bør være opp til den enkelte kommune. ”

Byrådssak 1070/10 følger vedlagt.

Med hilsen

Bente Fagerli
kommunaldirektør

Bente Borgen Wold
fagsjef

Godkjent og ekspedert elektronisk

Vedlegg: Byrådssak 1070/10

**HØRINGSSVAR FRA OSLO KOMMUNE PÅ UTKAST TIL NYTT
FINANSIERINGSSYSTEM FOR IKKE-KOMMUNALE BARNEHAGER**

Sammendrag:

Kunnskapsdepartementet (departementet) har sendt på høring forslag til nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor. Saken er tredelt og omfatter følgende:

- a. Ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd
- b. Ny § 14a i lov 17. Juni 2006 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) om krav til bruken av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager
- c. Ny forskrift om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager

I departementets forslag defineres likeverdig behandling av barnehager som at ikke-kommunale barnehager får 100 % av det kommunale barnehager gjennomsnittlig mottar i offentlig tilskudd. Modellen legger opp til at det skal beregnes egne satser for drift og kapitalutgifter pr. barn (fordelt på små/store når det gjelder drift) basert på kommunens budsjetterte utgifter til sine barnehager. Departementet foreslår også en ny § 14 i barnehageloven med tilhørende forskrift som har til hensikt å regulere de private aktørenes utbytte og med det sikre at de offentlige tilskuddsmidlene kommer barnehagebarna til gode.

Oslo kommune støtter i hovedsak forslag til nytt finansieringssystem. Det forutsettes imidlertid at det i større grad enn i dag åpnes for at kommunen kan stille vilkår for kommunalt tilskudd. Blant annet bør det kunne stilles vilkår om de ikke-kommunale barnehagenes opptakskriterier og opptakskrets.

Det forutsettes også at sektoren er fullfinansiert fra statens side når rammefinansiering innføres i 2011. I barnehageforliket inngått på Stortinget i 2003 var det en forutsetning at kommunens utgifter til barnehager skulle holdes på samme nivå som før. Maksimalpris for foreldrebetaling, likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager og nye barnehageplasser for å oppnå full barnehagedekning skulle fullfinansieres av statlige øremerkede midler. Oslo kommunes netto driftsutgifter til barnehagesektoren har i følge Kostra økt med nærmere 640 mill siden barnehageforliket ble inngått. Kommunenes sentralforbund (KS) har vist at sektoren er betydelig underfinansiert også på landsbasis.

Oslo kommune mener at kommunene bør kunne stå fritt i valg av metode for å begrense urimelig høyt utbytte/uttak av verdier og at det ikke er behov for en egen paragraf i barnehageloven for å begrense dette. Inntekter og utgifter for ikke-kommunale barnehager er i stor grad regulert gjennom forskriftene om økonomisk likeverdig behandling, maksimal oppholdsbetaling, bemannings- og arealnormer osv. Samtidig vil bedre

barnehagedekning i kommunene føre til større konkurranse og krav til kvalitet som begrenser mulighetene for å ta ut urimelig utbytte.

Saksfremstilling:

Kunnskapsdepartementet (departementet) har sendt på høring forslag til nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor. Saken er tredelt og omfatter følgende:

- a. Ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd
- b. Ny § 14a i lov 17. Juni 2006 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) om krav til bruken av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager
- c. Ny forskrift om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager

1. Bakgrunn

Bakgrunnen for forslaget til ny forskrift er innføring av rammefinansiering av barnehagesektoren fra 2011. Rammefinansiering innebærer at kommunene får et helhetlig ansvar for finansiering av barnehager, både kommunale og ikke-kommunale. Våren 2009 behandlet Stortinget Ot.prp nr 57 *Om lov om endringer i barnehageloven (finansiering av ikke-kommunale barnehager)*. I proposisjonen ble det tatt sikte på at full likeverdig behandling skulle være nådd i løpet av fem år. Videre ble det foreslått at "dersom likeverdig behandling blir regulert i loven, bør det fastsettes nasjonal forskrift som definerer likeverdig behandling. Denne kompetansen bør legges til Kongen." På bakgrunn av Ot. prp. nr. 57 og merknader fra Familie- og kulturkomiteen på Stortinget foreslo regjeringen en ny § 14 i barnehageloven. Forslaget til ny § 14 ble vedtatt av Stortinget 16. Juni 2009.

§ 14 Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren har blitt rammefinansiert.

Kommunen kan yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren er rammefinansiert.

Godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager i forhold til offentlige tilskudd. Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.

Kommunen skal utbetale tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager som skal motta tilskudd etter første eller annet ledd forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fatter endelig vedtak om tilskudd.

Kommunens vedtak etter annet ledd kan påklages til fylkesmannen.

I forbindelse med Stortingsbehandlingen av Ot.prp. nr. 57 ble det fra Stortingets Familie- og kulturkomité lagt en del føringer for utarbeidelse av ny forskrift for finansiering av de ikke-kommunale barnehagene. Komiteen forutsatte bl.a. at ny forskrift skal:

- forenkle utmålingen av det kommunale tilskuddet
- utjevne forskjellene mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager når det gjelder lønns- og arbeidsbetingelser
- bidra til at offentlige midler og foreldrebetaling kommer barnehagebarna til gode, og det skal derfor vurderes tiltak som begrenser urimelig utbytte eller godtgjørelse

2. Hovedelementer i forslaget til ny finansieringsmodell

Likeverdig behandling av barnehager defineres som at ikke-kommunale barnehager får 100 % av det kommunale barnehager gjennomsnittlig mottar i offentlig tilskudd.

Likeverdig behandling skal omfatte alle kostnader knyttet til basistilbudet i barnehagen, inkludert kapitalkostnader og administrasjonskostnader. Ekstraavgifter til barn som trenger særskilt tilrettelegging skal holdes utenfor beregningsgrunnlaget.

I dagens forskrift er det satt en nedre grense der de ikke-kommunale barnehagene har krav på minimum 85 % av det de kommunale barnehagene i gjennomsnitt mottar i offentlig tilskudd (88 % fra august 2010). Regjeringen tar sikte på at full likeverdig behandling skal gjennomføres ved en opptrappingsplan over fem år. I opptrappingsperioden vil en overgangsordning gjelde. Overgangsordningen er tilpasset slik at ny forskrift skal gjelde fra 01.01.2011.

Det foreslås en modell der det fastsettes separate tilskuddssatser for drift og kapital. For drift skal det fastsettes én sats for små barn og én sats for store barn med heltidsplass. For kapital skal det fastsettes én sats pr. barn med heltidsplass. For både drift og kapital skal det fastsettes egne satser for ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager.

Tilskuddssatsene for drift skal beregnes på bakgrunn av kommunens budsjetterte kostnader til drift av egne barnehager det enkelte år. Satsene skal synliggjøres i kommunens årsbudsjett. Kommuner som ikke har kommunale ordinære barnehager, familiebarnehager eller åpne barnehager skal benytte nasjonale satser.

Det foreslås at kommunen skal utarbeide tilskuddssats for kapital på bakgrunn av kapitalkostnader i tilsvarende kommunale barnehager. Kunnskapsdepartementet tar sikte på å gi ut en veileder som blant annet vil gi nærmere retningslinjer for hvordan tilskudd for kapitalkostnader skal beregnes. Kommuner som ikke har kommunale ordinære barnehager, familiebarnehager eller åpne barnehager, eller som ikke har korrekte verdier på anskaffelseskost på egne barnehagebygg og inventar, skal benytte nasjonale satser.

I forslaget åpnes det for at kommunen *kan* gi ekstra tilskudd til enkeltbarnehager som har høye kapitalkostnader.

Videre åpnes det for at kommunale barnehager med særskilt høyt kostnadsnivå kan holdes utenom bergningsgrunnlaget. Disse barnehagene må da holdes utenom beregningsgrunnlaget for begge satsene (drift og kapital).

Den enkelte ikke-kommunale barnehage sitt tilskudd utmåles på bakgrunn av antall barn i barnehage pr. 15.12. det foregående år. Det vil si siste Kostra-rapportering. Kommunen må ha system for hvordan større endringer i barnehager eller nyetableringer skal meldes inn.

Som tidligere vil det være mulig for kommunen å stille rimelige og relevante vilkår knyttet til barnehagedriften for kommunalt tilskudd. Dersom kommunen setter vilkår, må den samtidig sørge for at det er rom for dette innenfor barnehagens samlede inntekter.

Departementet vurderer å innføre regulering av uttak av verdier. Dette gjelder både årlig uttak av verdier, og opparbeidede verdier som frigjøres ved opphør eller salg av virksomheten.

3. Høring - bydelene

Umiddelbart etter at høringsutkastet fra departementet forelå ble bydelene bedt om deres vurdering av forslaget til ny finansieringsordning. 12 av 15 bydeler har uttalt seg.

Bydelene er spesielt opptatt av at ny finansieringsmodell skal være enklere enn dagens system. For bydelene er det viktig at tilskuddsberegningen er lett forståelig og etterprøvable slik at antallet klager fra ikke-kommunale barnehager blir redusert.

Samtlige bydeler ser behovet for at uttak av verdier reguleres i større grad enn i dag. De er imidlertid delte i meningen om det bør reguleres med en egen paragraf i loven med tilhørende forskrift. Noen bydeler mener den foreslåtte ordningen vil føre til uforholdsmessig mye ekstraarbeid, mens andre bydeler støtter departementets forslag.

Bydelene forutsetter at ordningen ikke skal få økonomiske og administrative konsekvenser for egen bydel.

4. Kommunens vurdering

4.1. Finansiering av barnehagesektoren

I barnehageforliket inngått på Stortinget i 2003 var det en forutsetning at kommunens utgifter til barnehager skulle holdes på samme nivå som før. Maksimalpris for foreldrebetaling, likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager og nye barnehageplasser for å oppnå full barnehagedekning skulle fullfinansieres av statlige øremerkede midler. Oslo kommunes netto driftsutgifter til barnehagesektoren har i følge Kostra økt med nærmere 640 mill siden barnehageforliket ble inngått. Kommunenes sentralforbund (KS) har vist at sektoren er betydelig underfinansiert også på landsbasis.

Oslo kommune forutsetter at sektoren er fullfinansiert når rammefinansiering blir innført. Midler som tilsvarende dagens underfinansiering må tilføres de øremerkede tilskuddene som skal innlemmes i inntektssystemet.

Når minimumsforpliktelsen for tilskudd økes opp mot 100 %, forutsetter kommunen at dette er fullfinansiert fra statens side.

Departementet foreslår at ikke-kommunale barnehager med særskilt høye kapitalkostnader kan få et ekstra tilskudd. *Kan* formuleringen gjør at omleggingen ikke er uten økonomiske konsekvenser. Dersom noen barnehager får over det som er gjennomsnittet (over 100 %), vil det kreve at noen får under gjennomsnittet dersom ordningen ikke skal føre til høyere utgifter totalt sett for kommunen. Som følge av at noen barnehager har mulighet til å få tilskudd som er høyere enn gjennomsnittet bør rammen som skal fordeles til kommunene økes. I tillegg vil det kreve økt administrativ innsats av kommunen for å vurdere om *kan* formuleringen vil kunne gjøres gjeldende i den enkelte barnehage.

Departementet skriver i sitt høringsnotat at midler som de statlige helseforetakene bruker til drift av barnehager (sykehusbarnehager), inngår i forskriftens definisjon av offentlige tilskudd. Videre skrives det at kommunen kan redusere det kommunale tilskuddet tilsvarende det helseforetaket brukte på sykehusbarnehager i 2003. For å redusere helseforetakenes utgifter til barnehager har Ullevål Universitetssykehus, Aker Universitetssykehus og Rikshospitalet satt ut driften av sine barnehager til private aktører. Barnehagene har den samme opptakskretsen og de samme opptakskriteriene som tidligere og fungerer fortsatt som sykehusbarnehager, men siden det er andre aktører som eier driften av barnehagene har ikke kommunen lenger mulighet til å redusere tilskuddet med det helseforetakene brukte på barnehagene i 2003. Utgiftene til barnehagene som tidligere lå på de statlige helseforetakene er veltet over på kommunen uten at kommunen er kompensert for dette. For Oslo har det årlige kommunale tilskuddet til sykehusbarnehagene økt med ca 26 mill som følge av at barnehagene har skiftet driftere.

Ved sykehusreformen ble det overført midler fra Oslo kommune til sykehusforetakene tilsvarende det som ble brukt på sykehusbarnehagene før 2002. Den gangen mistet vi altså både oppgaven og pengene. Nå får kommunen oppgaven tilbake uten finansiering, og sykehusforetakene kan benytte midlene til andre oppgaver. Sett fra kommunens side oppleves dette urettferdig.

4.2 Vilkår for kommunalt tilskudd

I dag er det gitt lite rom for kommunen til å sette vilkår knyttet til barnehagedriften for å motta kommunalt tilskudd. Når kommunen nå får et helhetlig ansvar for barnehagesektoren blir det viktig at kommunen gis større handlefrihet når det skal settes vilkår for barnehagedrift. Siden det er kommunen som er ansvarlig for å oppfylle lovfestet rett til barnehageplass, forutsettes det at kommunen kan sette vilkår om opptakskrets og opptakskriterier, eksempelvis bør kommunene kunne stille som vilkår at barnehagens opptakskrets er kommunen og at barn med lovfestet rett prioriteres i hovedopptaket.

4.3 Forslag til ny § 14 i barnehageloven - regulering av uttak av verdier

Ikke-kommunale barnehager er en viktig del av barnehagetilbudet i Oslo kommune. For kommunen er det av avgjørende betydning at forholdene for privat drift og etablering av nye ikke-kommunale barnehager er godt tilrettelagt. Oslo kommune mener derfor at det må være et rom for avkastning på egenkapitalen som de private aktørene bidrar med for å etablere og drifte barnehager. Samtidig er det i kommunens interesse at det kommunale tilskuddet som skal ytes til ikke-kommunale barnehager kommer barnehagebarna til gode, og at vesentlige deler av tilskuddet ikke tas ut som utbytte.

Oslo kommune mener at dette kan ivaretas på bedre måter enn å lovregulere uttaket av verdier. I tillegg vil ordningen slik den er presentert i departementets høringsnotat kreve økt administrasjon i kommunene, særlig på grunn av et omfattende dokumentasjonskrav.

Inntekter og utgifter for ikke-kommunale barnehager er i stor grad regulert gjennom forskriftene om økonomisk likeverdig behandling, maksimal oppholdsbetaling, bemannings- og arealnormer osv. Samtidig vil bedre barnehagedekning i kommunene føre til større konkurranse og krav til kvalitet som begrenser mulighetene for å ta ut urimelig utbytte.

I Ot.prp nr. 57 foreslo regjeringen selv at det ikke skulle foretas noen konkret vurdering eller kontroll med støtten til og hvor mye støtte den enkelte barnehage hadde behov for. Dette hadde bakgrunn i at finansieringsnivået skulle fastsettes av staten og ikke på bakgrunn av kostnadene i de ikke-kommunale barnehagene og under forutsetning av at aktuelle momenter i EØS-reglementet var på plass.

Viktige momenter fra EØS-reglementet:

- Tilskuddet må brukes i samsvar med formålet, det vil si komme barna til gode
- Det må ikke skje en overkompensasjon
- Eierne kan dog ha en rimelig fortjeneste uten at det regnes for overkompensasjon
- Det skal ikke være en kryssubsidiering, det vil si at støtte til barnehagedrift skal ikke benyttes til annen virksomhet mottageren skulle drive med
- Konsekvensen av at EØS-reglementet ikke overholdes er at støtte pluss renter skal tilbakebetales

For å sikre at EØS-regelverket overholdes bør Kunnskapsdepartementet utarbeide veiledningsmateriell for kommunene. I Ot. prp. nr. 57 skriver Kunnskapsdepartementet at de vil vurdere å utarbeide veiledningsmateriell for overholdelse av EØS-reglene.

På bakgrunn av regelverket som allerede ligger som en premiss og under forutsetning av at det i større grad enn i dag åpnes for å sette vilkår til barnehagedriften, mener Oslo kommune at kommunene bør kunne stå fritt i valg av metode for å begrense urimelig høyt utbytte/uttak av verdier og at det ikke er behov for en egen paragraf i barnehageloven for å begrense dette.

4.4 Barnehager med særskilt høye kostnader

Oslo kommune støtter forslaget om at kommunale barnehager med særskilt høyt kostnadsnivå kan holdes utenom beregningsgrunnlaget. Eksempler på barnehager som bør kunne holdes utenom er barnehager i midlertidige lokaler, spesialbarnehager, barnehager som starter opp eller har store endringer i løpet av året og barnehager med særskilt høye kapitalkostnader på grunn av dyre og krevende tomter/eiendommer. Et alternativ til å åpne for at barnehager med høye tomtekostnader kan holdes utenfor beregningsgrunnlaget, er å ta høyde for særskilte utgifter for kommuner med knapphet på arealer i den statlige finansieringen av hele sektoren (rammefinansieringen).

I Oslo er det i stor utstrekning kommunen som har etablert barnehager i de delene av byen der det er arealknapphet og ofte kostbare og krevende tomter å etablere barnehage på. Det fører til at det er gjennomsnittlig høyere kapitalkostnader i de nyetablerte kommunale barnehagene enn det er i de nye ikke-kommunale. I den forbindelse vises det til Ot. prp. nr. 52 Om lovfestet rett til barnehageplass der det står at *Barnehageplassen må være tilgjengelig for foreldre og foresatte. Tilbudet skal ligge i en slik avstand fra barnets bosted at det er mulig for familien å benytte seg av tilbudet.* Formuleringen innebærer at kommunen må etablere barnehager der etterspørselen er. I mange tilfeller er det få alternative tomter for etablering og kommunen er tvunget til å bygge ut selv om tomtens pris er høy og beskaffenheten ikke er optimal.

Oslo kommune etterspør en klarere definering av hva som menes med barnehagens basisvirksomhet. Defineringen bør ta utgangspunkt i barnehageloven og rammeplanen for barnehager. Defineringen bør også samsvare med forskriften for oppholdsbetaling i barnehagene. Forskriften gir åpning for høyere oppholdsbetaling dersom barnehagen på grunn av maksimalgrensen må redusere kvaliteten på tilbudet betydelig. I praksis har dette resultert i at private barnehager som tilbyr spesielle aktiviteter, utvidede åpningstider eller lignende har tatt høyere oppholdsbetaling enn maksimalgrensen. Siden denne typen utvidet tilbud blir finansiert av høyere oppholdsbetaling bør ikke kostnader knyttet til dette inngå i defineringen av basistilbudet og i beregningen av tilskuddsatsene.

4.5 Syn på enkelhet og korrekthet i ny modell

I utarbeidelse av ny modell vil det være en avveining mellom enkelhet på den ene siden og treffsikkerhet på den andre. Oslo kommune støtter departementets vurdering hvor det legges stor vekt på enkelhet når ny modell skal utarbeides. En forenkling vil bidra til å gjøre tilskuddsutmålingen lettere forståelig for ikke-kommunale barnehager og gjøre saksbehandlingen enklere i kommunene.

Byrådet mener flere elementer bidrar til en forenkling av tilskuddsmodellen sammenlignet med dagens modell. Dette gjelder særlig at det benyttes budsjetterte kostnader og at det kun er krav om ett talletidspunkt i løpet av året. Oslo kommune mener modellen skal legge opp til kun én sats for familiebarnehager og én sats for åpne barnehager, og ikke egne satser for drift og kapital for denne type barnehager. Dette vil være en ytterligere forenkling.

4.6 Barnehageplass til barn bosatt i andre kommuner

Ikke-kommunale aktører i Oslo har et stort antall barn med bostedsadresse i omkringliggende kommuner i sine barnehager. Departementet viser i sitt høringsnotat til at det må utarbeides interkommunale løsninger for finansiering av plasser som blir besatt av barn fra andre kommuner. I praksis kan dette vise seg å være vanskelig i de tilfellene der bostedskommunen kan tilby plass til de som søker plass utenfor kommunen. Oslo kommune ber departementet om å innarbeide i forskriften at kommuner som tilbyr plass til barn utenfor kommunen, kan kreve at plassene blir finansiert av bostedskommunen.

4.7 Sats for tilskudd til kapitalutgifter

Departementet ber om kommunens syn på om alle kommuner som har egne barnehager skal pålegges å beregne kapitalkostnader i kommunale barnehager eller om de bør kunne velge å benytte seg av nasjonale gjennomsnittssatser. Det bes videre om kommunens syn på forslag til hvordan satser for tilskudd til kapitalutgifter skal beregnes.

Oslo kommune mener at kommunen bør kunne velge om den vil benytte egne beregnede satser eller nasjonale gjennomsnittssatser.

Kapitalkostnadene er først og fremst knyttet til barnehagearealene. Kommunen mener derfor at kapitaltilskuddet i større grad enn det som er foreslått knyttes opp til barnehagens arealer og ikke til antall barn som har plass i barnehagen. Dersom det skal være en sats pr. barn bør barn over og under tre år vektet ulikt da de beslaglegger ulikt areal pr. barn.

I beregningen av tilskudd til kapitalutgifter inngår tomtekostnader. Oslo kommune har inngått avtaler med private aktører om feste av barnehagetomter med lav festeavgift. Det må da være festeavgiften som skal gjelde og ikke markedspris. Departementet må presisere i forskriften at det må bli tatt hensyn til avtaler om lavere tomteutgifter enn det markedspris tilsier når det skal utmåles tilskudd til å dekke kapitalutgifter.

4.8 Påslag for administrasjonskostnader i ikke-kommunale barnehager

Departementet foreslår et påslag på tilskuddet til drift av ikke-kommunale barnehager som skal dekke administrasjonskostnader. Det er foreslått at påslaget skal være på 4 %. Forslaget på 4 % bygger på en kostnadsanalyse utført av Telemarksforskning på oppdrag fra kunnskapsdepartementet. For Oslo er administrasjonskostnadene beregnet å være lavere enn 4 %, og dette underbygges også i rapporten fra Telemarksforskning, der det fremkommer at storbyene generelt har lavere administrasjonskostnader pr. barnehageplass.

Oslo kommune mener at kommunene selv bør kunne velge om den skal benytte seg av en nasjonal prosentsats eller om den skal beregne administrasjonskostnadene i egen kommune og benytte dette som påslaget på driftstilskuddssatsen.

4.9 Antall telletidspunkter

Departementet ber om kommunens vurdering av om antall telletidspunkter i løpet av året, utover tellingen pr. 15.12., bør reguleres i forskriften. Hvorvidt det skal være tellinger utover det som ligger i departementets forslag mener Oslo kommune bør være opp til den enkelte kommune.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Oslo kommune forutsetter at barnehagesektoren fullfinansieres når rammefinansieringen innføres og den nye forskriften for finansiering av ikke-kommunale barnehager gjøres gjeldende. Dette gjelder også finansiering av de økte utgiftene til sykehusbarnehagene.

Videre forutsettes det at opptrappingsplanen mot full likeverdig behandling (100 %) blir fullfinansiert i statsbudsjettene.

Så lenge opptrappingsplanen er finansiert over statsbudsjettene vil ikke forskriftsendringen isolert sett få økonomiske konsekvenser for Oslo kommune. Dette henger sammen med at Oslos andel av barnehager i privat drift er omtrent på nivå med landsgjennomsnittet. Finansieringen av kommunens barnehagesektor som helhet vil avhenge av fordelingen av de øremerkede midlene når de innlemmes i rammetilskuddet i 2011.

Innføring av § 14 a om regulering av utbytte vil kreve økte administrative ressurser for kommunen. Forskriften til den nye paragrafen legger opp til et omfattende dokumentasjonskrav og en detaljert oppfølging av de ikke-kommunale barnehagene fra kommunens side.

6. Vedtakskompetanse

I sak 218/2001 vedtok bystyret at byrådet skulle ha myndighet til å avgi høringsuttalelse på kommunens vegne.

Byråden for kultur og utdanning innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

Byrådet avgir i henhold til delegert fullmakt følgende høringsuttalelse til kunnskapsdepartementets forslag til nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager:

1. Finansiering av barnehagesektoren

I barnehageforliket inngått på Stortinget i 2003 var det en forutsetning at kommunens utgifter til barnehager skulle holdes på samme nivå som før. Maksimalpris for foreldrebetaling, likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager og nye barnehageplasser for å oppnå full barnehagedekning skulle fullfinansieres av statlige øremerkede midler. Oslo kommunes netto driftsutgifter til barnehagesektoren har i følge Kostra økt med nærmere 640 mill siden barnehageforliket ble inngått. Kommunenes sentralforbund (KS) har vist at sektoren er betydelig underfinansiert også på landsbasis.

Oslo kommune forutsetter at sektoren er fullfinansiert når ramrefinansiering blir innført. Midler som tilsvarende dagens underfinansiering må tilføres de øremerkede tilskuddene som skal innlemmes i inntektssystemet.

Når minimumsforpliktelsen for tilskudd økes opp mot 100 %, forutsetter kommunen at dette er fullfinansiert fra statens side.

Departementet foreslår at ikke-kommunale barnehager med særskilt høye kapitalkostnader kan få et ekstra tilskudd. *Kan* formuleringen gjør at omleggingen ikke er uten økonomiske konsekvenser. Dersom noen barnehager får over det som er gjennomsnittet (over 100 %), vil det kreve at noen får under gjennomsnittet dersom ordningen ikke skal føre til høyere utgifter totalt sett for kommunen. Som følge av at noen barnehager har mulighet til å få tilskudd som er høyere enn gjennomsnittet bør rammen som skal fordeles til kommunene økes. I tillegg vil det kreve økt administrativ innsats av kommunen for å vurdere om *kan* formuleringen vil kunne gjøres gjeldende i den enkelte barnehage.

Departementet skriver i sitt høringsnotat at midler som de statlige helseforetakene bruker til drift av barnehager (sykehusbarnehager), inngår i forskriftens definisjon av offentlige tilskudd. Videre skrives det at kommunen kan redusere det kommunale tilskuddet

tilsvarende det helseforetaket brukte på sykehusbarnehager i 2003. For å redusere helseforetakenes utgifter til barnehager har Ullevål Universitetssykehus, Aker Universitetssykehus og Rikshospitalet satt ut driften av sine barnehager til private aktører. Barnehagene har den samme opptakskretsen og de samme opptakskriteriene som tidligere og fungerer fortsatt som sykehusbarnehager, men siden det er andre aktører som eier driften av barnehagene har ikke kommunen lenger mulighet til å redusere tilskuddet med det helseforetakene brukte på barnehagene i 2003. Utgiftene til barnehagene som tidligere lå på de statlige helseforetakene er veltet over på kommunen uten at kommunen er kompensert for dette. For Oslo har det årlige kommunale tilskuddet til sykehusbarnehagene økt med ca 26 mill som følge av at barnehagene har skiftet driftere.

Ved sykehusreformen ble det overført midler fra Oslo kommune til sykehusforetakene tilsvarende det som ble brukt på sykehusbarnehagene før 2002. Den gangen mistet vi altså både oppgaven og pengene. Nå får kommunen oppgaven tilbake uten finansiering, og sykehusforetakene kan benytte midlene til andre oppgaver. Sett fra kommunens side oppleves dette urettferdig.

2. Åpning for å stille vilkår for kommunalt tilskudd

I dag er det gitt lite rom for kommunen til å sette vilkår knyttet til barnehagedriften for å motta kommunalt tilskudd. Når kommunen nå får et helhetlig ansvar for barnehagesektoren blir det viktig at kommunen gis større handlefrihet når det skal settes vilkår for barnehagedrift. Siden det er kommunen som er ansvarlig for å oppfylle lovfestet rett til barnehageplass, forutsettes det at kommunen kan sette vilkår om opptakskrets og opptakskriterier, eksempelvis bør kommunene kunne stille som vilkår at barnehagens opptakskrets er kommunen og at barn med lovfestet rett prioriteres i hovedopptaket.

3. Forslag til ny § 14 i barnehageloven - regulering av uttak av verdier

Ikke-kommunale barnehager er en viktig del av barnehage tilbudet i Oslo kommune. For kommunen er det av avgjørende betydning at forholdene for privat drift og etablering av nye ikke-kommunale barnehager er godt tilrettelagt. Oslo kommune mener derfor at det må være et rom for avkastning på egenkapitalen som de private aktørene bidrar med for å etablere og drifte barnehager. Samtidig er det i kommunens interesse at det kommunale tilskuddet som skal ytes til ikke-kommunale barnehager kommer barnehagebarna til gode, og at vesentlige deler av tilskuddet ikke tas ut som utbytte.

Oslo kommune mener at dette kan ivaretas på bedre måter enn å lovregulere uttaket av verdier. I tillegg vil ordningen slik den er presentert i departementets høringsnotat kreve økt administrasjon i kommunene, særlig på grunn av et omfattende dokumentasjonskrav.

Inntekter og utgifter for ikke-kommunale barnehager er i stor grad regulert gjennom forskriftene om økonomisk likeverdig behandling, maksimal oppholdsbetaling, bemannings- og arealnormer osv. Samtidig vil bedre barnehagedekning i kommunene føre til større konkurranse og krav til kvalitet som begrenser mulighetene for å ta ut urimelig utbytte.

I Ot.prp nr. 57 foreslo regjeringen selv at det ikke skulle foretas noen konkret vurdering eller kontroll med støtten til og hvor mye støtte den enkelte barnehage hadde behov for. Dette hadde bakgrunn i at finansieringsnivået skulle fastsettes av staten og ikke på bakgrunn av kostnadene i de ikke-kommunale barnehagene og under forutsetning av at aktuelle momenter i EØS-reglementet var på plass.

Viktige momenter fra EØS-reglementet:

- Tilskuddet må brukes i samsvar med formålet, det vil si komme barna til gode

- Det må ikke skje en overkompensasjon
- Eierne kan dog ha en rimelig fortjeneste uten at det regnes for overkompensasjon
- Det skal ikke være en krysssubsidiert, det vil si at støtte til barnehagedrift skal ikke benyttes til annen virksomhet mottageren skulle drive med
- Konsekvensen av at EØS-reglementet ikke overholdes er at støtte pluss renter skal tilbakebetales

For å sikre at EØS-regelverket overholdes bør Kunnskapsdepartementet utarbeide veiledningsmateriell for kommunene. I Ot. prp. nr. 57 skriver Kunnskapsdepartementet at de vil vurdere å utarbeide veiledningsmateriell for overholdelse av EØS-reglene.

På bakgrunn av regelverket som allerede ligger som en premiss og under forutsetning av at det i større grad enn i dag åpnes for å sette vilkår til barnehagedriften, mener Oslo kommune at kommunene bør kunne stå fritt i valg av metode for å begrense urimelig høyt utbytte/uttak av verdier og at det ikke er behov for en egen paragraf i barnehageloven for å begrense dette.

4. Barnehager med særskilt høye kostnader

Oslo kommune støtter forslaget om at kommunale barnehager med særskilt høyt kostnadsnivå kan holdes utenom beregningsgrunnlaget. Eksempler på barnehager som bør kunne holdes utenom er barnehager i midlertidige lokaler, spesialbarnehager, barnehager som starter opp eller har store endringer i løpet av året og barnehager med særskilt høye kapitalkostnader på grunn av dyre og krevende tomter/eiendommer. Et alternativ til å åpne for at barnehager med høye tomtekostnader kan holdes utenfor beregningsgrunnlaget, er å ta høyde for særskilte utgifter for kommuner med knapphet på arealer i den statlige finansieringen av hele sektoren (rammefinansieringen).

I Oslo er det i stor utstrekning kommunen som har etablert barnehager i de delene av byen der det er arealknapphet og ofte kostbare og krevende tomter å etablere barnehager på. Det fører til at det er gjennomsnittlig høyere kapitalkostnader i de nyetablerte kommunale barnehagene enn det er i de nye ikke-kommunale. I den forbindelse vises det til Ot. prp. nr. 52 Om lovfestet rett til barnehageplass der det står at *Barnehageplassen må være tilgjengelig for foreldre og foresatte. Tilbudet skal ligge i en slik avstand fra barnets bosted at det er mulig for familien å benytte seg av tilbudet.* Formuleringen innebærer at kommunen må etablere barnehager der etterspørselen er. I mange tilfeller er det få alternative tomter for etablering og kommunen er tvunget til å bygge ut selv om tomtens pris er høy og beskaffenheten ikke er optimal.

Oslo kommune etterspør en klarere definering av hva som menes med barnehagens basisvirksomhet. Defineringen bør ta utgangspunkt i barnehageloven og rammeplanen for barnehager. Defineringen bør også samsvare med forskriften for oppholdsbetaling i barnehagene. Forskriften gir åpning for høyere oppholdsbetaling dersom barnehagen på grunn av maksimalgrensen må redusere kvaliteten på tilbudet betydelig. I praksis har dette resultert i at private barnehager som tilbyr spesielle aktiviteter, utvidede åpningstider eller lignende har tatt høyere oppholdsbetaling enn maksimalgrensen. Siden denne typen utvidet tilbud blir finansiert av høyere oppholdsbetaling bør ikke kostnader knyttet til dette inngå i defineringen av basistilbudet og i beregningen av tilskuddsatsene.

5. Syn på enkelhet og korrekthet i ny modell

I utarbeidelse av ny modell vil det være en avveining mellom enkelhet på den ene siden og treffsikkerhet på den andre. Oslo kommune støtter departementets vurdering hvor det legges stor vekt på enkelhet når ny modell skal utarbeides. En forenkling vil bidra til å

gjøre tilskuddsutmålingen lettere forståelig for ikke-kommunale barnehager og gjøre saksbehandlingen enklere i kommunene.

Byrådet mener flere elementer bidrar til en forenkling av tilskuddsmodellen sammenlignet med dagens modell. Dette gjelder særlig at det benyttes budsjetterte kostnader og at det kun er krav om ett telletidspunkt i løpet av året. Oslo kommune mener modellen skal legges opp til kun én sats for familiebarnehager og én sats for åpne barnehager, og ikke egne satser for drift og kapital for denne type barnehager. Dette vil være en ytterligere forenkling.

6. Barnehageplass til barn bosatt i andre kommuner

Ikke-kommunale aktører i Oslo har et stort antall barn med bostedsadresse i omkringliggende kommuner i sine barnehager. Departementet viser i sitt høringsnotat til at det må utarbeides interkommunale løsninger for finansiering av plasser som blir besatt av barn fra andre kommuner. I praksis kan dette vise seg å være vanskelig i de tilfellene der bostedskommunen kan tilby plass til de som søker plass utenfor kommunen. Oslo kommune ber departementet om å innarbeide i forskriften at kommuner som tilbyr plass til barn med bostedsadresse utenfor kommunen, kan kreve at plassene blir finansiert av bostedskommunen.

7. Sats for tilskudd til kapitalutgifter

Departementet ber om kommunens syn på om alle kommuner som har egne barnehager skal pålegges å beregne kapitalkostnader i kommunale barnehager eller om de bør kunne velge å benytte seg av nasjonale gjennomsnittssatser. Det bes videre om kommunens syn på forslag til hvordan satser for tilskudd til kapitalutgifter skal beregnes.

Oslo kommune mener at kommunen bør kunne velge om den vil benytte egne beregnede satser eller nasjonale gjennomsnittssatser.

Kapitalkostnadene er først og fremst knyttet til barnehagearealene. Kommunen mener derfor at kapitaltilskuddet i større grad enn det som er foreslått knyttes opp til barnehagens arealer og ikke til antall barn som har plass i barnehagen. Dersom det skal være en sats pr. barn bør barn over og under tre år vektas ulikt da de beslaglegger ulikt areal pr. barn.

I beregningen av tilskudd til kapitalutgifter inngår tomtekostnader. Oslo kommune har inngått avtaler med private aktører om feste av barnehagetomter med lav festeavgift. Det må da være festeavgiften som skal gjelde og ikke markedspris. Departementet må presisere i forskriften at det må bli tatt hensyn til avtaler om lavere tomteutgifter enn det markedspris tilsier når det skal utmåles tilskudd til å dekke kapitalutgifter.

8. Påslag for administrasjonskostnader i ikke-kommunale barnehager

Departementet foreslår et påslag på tilskuddet til drift av ikke-kommunale barnehager som skal dekke administrasjonskostnader. Det er foreslått at påslaget skal være på 4 %. Forslaget på 4 % bygger på en kostnadsanalyse utført av Telemarksforskning på oppdrag fra kunnskapsdepartementet. For Oslo er administrasjonskostnadene beregnet å være lavere enn 4 %, og dette underbygges også i rapporten fra Telemarksforskning, der det fremkommer at storbyene generelt har lavere administrasjonskostnader pr. barnehageplass.

Oslo kommune mener at kommunene selv bør kunne velge om den skal benytte seg av en nasjonal prosentsats eller om den skal beregne administrasjonskostnadene i egen kommune og benytte dette som påslaget på driftstilskuddssatsen.

9. Antall telletidspunkter

Departementet ber om kommunens vurdering av om antall telletidspunkter i løpet av året, utover tellingen pr. 15.12., bør reguleres i forskriften. Hvorvidt det skal være tellinger utover det som ligger i departementets forslag mener Oslo kommune bør være opp til den enkelte kommune.

Byrådet, den 24 JUN 2010

Torger Ødegaard

Vedlegg tilgjengelig på Internett:

Høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet: Nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor

Vedlegg ikke tilgjengelig på Internett:

Ingen